

INTERVIEW Elisa Pesapane schildert triptiek van Arnon Grunberg

Embedded in het leven van een gevierd schrijver

Hoe teken je het leven en werk van een schrijver, wiens leven voor velen een open boek is? En dat zonder te vervallen in gemeenplaatsen. Kunstenaar Elisa Pesapane kreeg van het Literatuurmuseum in Den Haag opdracht Arnon Grunberg te portretteren.

Jaap Timmers
jtimmers@mediahuis.nl

Haarlem ■ De schrijver en journalist Arnon Grunberg werd maandag vijftig jaar, en het museum vond zijn verjaardag een uitgelezen moment om de opdracht bekend te maken.

De Haarlemse portretist is nu twee jaar onderweg. Ze deed grondig onderzoek naar Grunbergs literaire en journalistieke werk en sprak met mensen die figureren in zijn boeken.

Galerij

Pesapane heeft nog een half jaar te gaan, eer het drieluik - want dat wordt het - in oktober 2021 gereed zal zijn om een vaste plek te krijgen in de portretengalerij van het museum.

Arnon Grunberg bedacht zelf de naam van de triptiek in wording, 'Liefde na Auschwitz'. Hij en zijn 'biografe' ontmoeten elkaar de afgelopen jaren herhaaldelijk als hij in Amsterdam verbleef.

Ze was maandag getuige van een livestream met de schrijver, die in New York woont, naar aanleiding van het uitkomen van zijn reportageboek *Slachters* en psychiaters, waarin hij onder meer het oorlogsbedrijf van binnenuit beschrijft.

Een nadere kennismaking met de schrijver leidde tot een onorthodoxe aanpak. Hem zittend portretteren zag zij niet zitten. „Al pratende groeide het uit tot een enorm project. Dat wil zeggen: hij overhandigt zijn leven en oeuvre aan mij, en ik ga ermee spelen.”

De uitdaging is 'immens' en 'mooi', zegt ze, vanwege de research en de noodzaak weg te blijven bij clichés. Pesapane heeft een literaire en artistieke achtergrond, ze trekt alle registers open. Zo werkt ze vaker samen met schrijvers. „Liefde na Auschwitz wordt een autonoom kunstwerk, een nieuw verhaal, waarbij Arnon vanaf de zijlijn meeschaaft.”

Zij ziet dit project als 'topsport', er verschijnen vrijwel dagelijks nieuwe elementen in de media als het over Grunberg gaat. Ondergedompeld in het leven van een schrijver.

Poppenhuis

Elisa Pesapane, die zich laat inspireren door films van Federico Fellini en beeldende kunst van Otto Dix, schildert in zwart-wit op hout. Haar vormvoorbeelden zijn de veelluiken van Jan van Eyck en een 18-eeuws poppenhuis van koopmansvrouw Sara Rothé.

Dit enorme poppenkabinet staat in het Frans Hals Museum. Pesapane vertelt dat zij hier in haar kin-

Circusartiest en Talibanstrijder, bungelend aan touwtjes in de kelder

dertijd dolgraag kwam aan de hand van haar moeder, en dan verhalen fantaseerde. Haar favoriete kamer was het souterrain, waar in haar beleving allerlei mysterieuze dingen gebeurden. „Dit sprak zo tot mijn verbeelding; ik was geen poppenmeisje, maar bouwde huisjes in de boekenkast van mijn ouders.”

Een poppenhuis als het vertrekpunt voor een levensverhaal. „Een drieluik kun je openslaan als een boek”, vertelt ze. „Het is ook theater, zo begon ik te associëren. Nu is het poppenhuis het ouderlijk huis van Arnon Grunberg. Dat wordt bevolkt door de personages uit zijn leven en zijn boeken, en daarin wordt de schrijver zelf ook een personage.”

De schildering 'Liefde na Auschwitz' krijgt eveneens een souter-

rain, verkapt Pesapane. „Dat wordt het marionettentheater. Met een verwijzing naar Grunbergs essay 'De mensheid zij geprezen', waarin de mensheid terecht staat voor haar wandaden.”

Op dit paneel verschijnen circusartiesten, Talibanstrijders, romanpersonages, collega's en familieleden bungelend aan touwtjes in de kelder. „Dit kunstwerk gaat over het leven, en de noodzaak om te blijven spelen, eigenlijk de manier waarop een verhalenverteller te werk gaat.”

„Op schaal heb ik het drieluik nu af. De eerste studies zijn gereed, waaronder een portret van de schrijver. Dat komt in het binnenwerk van het drieluik.”

Sprookjes

Elisa Pesapane heeft een eigen handschrift. Haar koppen zijn expressief, hier en daar een gemeen lachje, een tikje sarcastisch. „Ik hou van het groteske en van sprookjes.”

De samenwerking met de schrijver verloopt prettig, vertelt ze. „Het is fijn om te werken met een professional als hij. Een man die snel denkt, wat voor mij goed uitpakt. Ik hou van zijn boeken, omdat hij naast een groot talent een breed palet heeft. Er is altijd beweging, waardoor hij steeds beter wordt en blijft verrassen.”

Voor Elisa Pesapane is het werken aan haar **'biografisch' drieluik** van schrijver Arnon Grunberg een vorm van topsport.

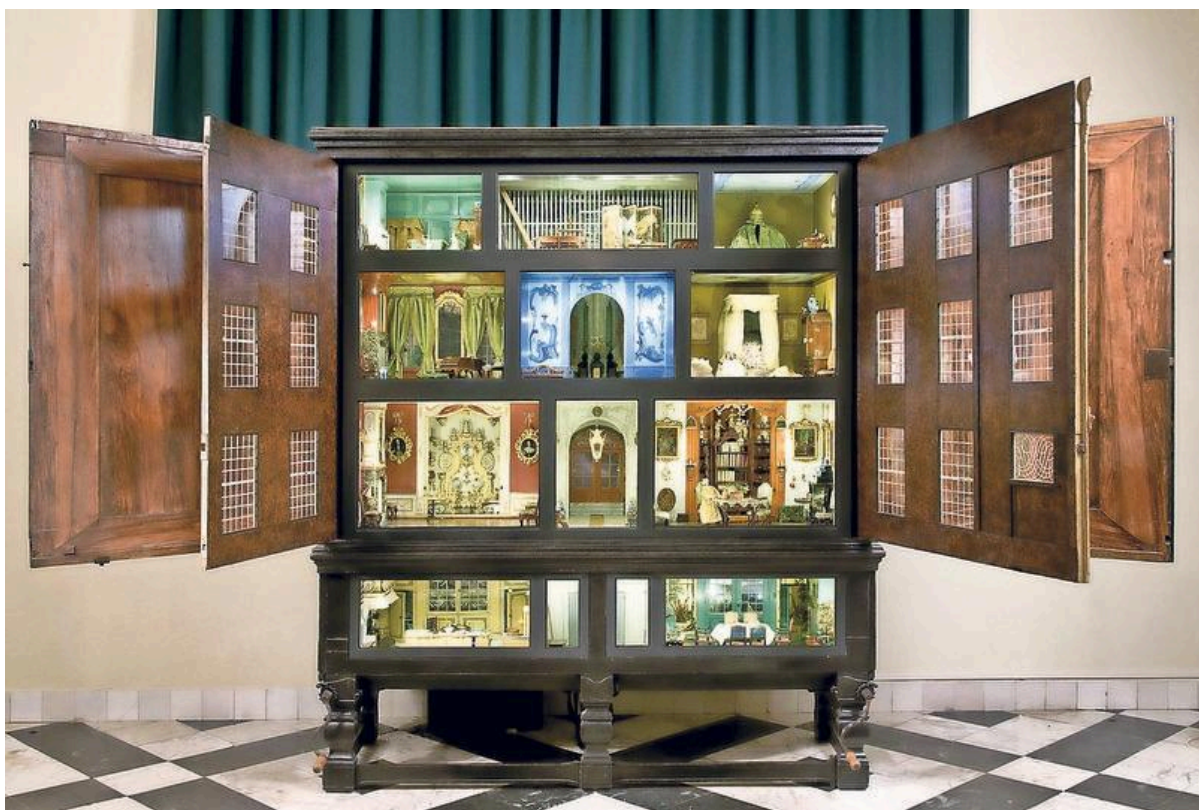
Vorstudie voor het drieluik van Arnon Grunberg.

TEKENING ELISA PESAPANE

Elisa Pesapane en Arnon Grunberg aan het werk in Amsterdam.

FOTO COLLECTIE PESAPANE

Het poppenhuis van Sara Rothé in het Frans Hals Museum.

FOTO MARGARETA SVENSSON

Elisa Pesapane met een studie voor 'Liefde na Auschwitz'. FOTO LITERATUURMUSEUM

i

Cleopatra

Elisa Pesapane (1979) deed literaire projecten met onder anderen dichter Jean Pierre Rawie Pierre. Hiervan volgt april dit jaar een tentoonstelling in museum Huis van het Boek, voorheen Meermano. Met couturier Marlies Dekkers werkt ze aan een mode-campagne geïnspireerd op Cleopatra.